

Endi?enin Sonu?lar? Ölçe?i (ESÖ)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Endi?enin Sonu?lar? Ölçe?i (ESÖ)*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20945>

Özet

Endi?enin Sonu?lar? Ölçe?i (ESÖ), bireylerin endi?e etmenin potansiyel olumsuz sonu?lar?na ili?kin inan?lar?n? de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmis bir psikometrik ara?tır. Bu giri?, ölçe?in Türkçe'ye uyarlama ?al??mas?na dayanmaktadır. Sar? ve Da? (2009) taraf?ndan yürütölen bu ?al??ma, ESÖ'nün Belirsizli?e Tahammölsüzlük Ölçe?i ve Endi?e ile ?lgili Olumlu ?nan?lar Ölçe?i ile birlikte Türkçeye adaptasyonunu, geçerlili?ini ve güvenilirli?ini ara?tırma?tır. ?al??manın temel amac?, ESÖ'nün klinik ve ara?tırma ortamlar?nda kullan?labilecek geçerli ve güvenilir bir Türkçe versiyonunu sa?lamaktır.

Uyarlama süreci, ölçe?in yap?sal geçerlili?ini incelemek için faktör analizi tekniklerini kullanm?? ve iç tutarlılık analizleri ile ölçe?in güvenilirli?ini destekleyen bulgular elde etmiştir. Ölçek, 5'li Likert tipi bir derecelendirme format?na sahiptir.

Anahtar Kelimeler

Endi?enin Sonu?lar? Ölçe?i, ESÖ, Endi?e, Metakognisyon, Uyarlama, Geçerlilik, Güvenilirlik, Likert Tipi Ölçek.

Yazarlar

Sevda Sar?, ?hsan Da?

Amaç

Endi?enin Sonu?lar? Ölçe?i'nin (ESÖ) temel amac?, bireylerin kendi endi?e süreçleri hakk?ndaki metakognitif inan?lar?n?, özellikle de endi?enin yol açabilece?i dü?ünölen zararlı sonu?lara dair olumsuz inan?lar? ölçmektir. Bu inan?lar genellikle kayg? bozukluklar?n?n ve yayg?n anksiyete bozuklu?unun sürdürölmesinde kritik bir rol oynamaktadır.

Uyarlama ?al??mas?nın özel amac? ise, orijinal ölçe?in psikometrik özelliklerini koruyarak, Türkçe konu?an popölasyonlarda ölçe?in kültürel ve dilbilimsel geçerlili?ini ve güvenilirli?ini tesis etmektir. Bu sayede, Türkiye'deki ara?tırma?lar ve klinisyenler için geçerli bir ölçüm aracı sunulmuştur.

Yap?

ESÖ, bireyin endi?e etmesinin zihinsel, fiziksel veya sosyal aç?dan olumsuz ve kontrol edilemez sonu?lar do?uraca??na dair sahip oldu?u metakognitif inan?lar? ölçen bir yap?yı temsil eder. Bu yap?, genellikle metakognitif terapinin temelini oluşturan, dü?ünme süreçleri hakk?ndaki dü?ünceleri (ikinci tip endi?e) kapsar. Yüksek puanlar, ki?inin endi?e etme eylemini kendisinin zararlı veya tehlikeli olarak algıladığını gösterir.

Geçerlilik

Ölçe?in geçerlilik ?al??malar?, yap? geçerlili?ine odaklanm??t?r. Yap? geçerlili?ini incelemek amac?yla Temel Bile?enler Analizi (TBA) ve Varimax dönü?türmesi kullan?larak kapsaml? bir faktör analizi gerçekleştirilmi?tir. Bu analizler, orijinal ölçe?in teorik yap?s?n?n Türkçe örnekleme de do?ruland??n? göstermeyi amaçlam??t?r. Elde edilen faktör yap?s?, ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? psikolojik yap?y? ba?ar?l? bir ?ekilde temsil etti?ini i?aret etmektedir.

Güvenilirlik

Ölçe?in güvenilirlik düzeyi, iç tutarlılık katsayılar? (Cronbach Alfa) hesaplanarak de?erlendirilmi?tir. ?ç tutarlılık, ölçekteki maddelerin ayn? yap?y? ölçme derecesini gösterir. Yap?lan analizlerde, ESÖ'nün her alt ölçe?i için iç tutarlılık katsayılar?n?n **0.72 ile 0.87** aras?nda de?i?ti?i gözlenmi?tir. Bu aralık, psikometrik açıdan kabul edilebilir ve güçlü bir güvenilirlik düzeyine i?aret etmektedir.

Faktör Analizi

Endi?enin Sonu?lar? Ölçe?i'nin yap?s?sal geçerlili?ini belirlemek üzere yürütölen faktör analizi, **Temel Bile?enler Analizi (TBA)** yöntemi ve **Varimax dik döndürme** tekni?i kullan?larak gerçekleştirilmi?tir. Bu istatistiksel yakla??m, ölçek maddelerinin hangi temel psikolojik boyutlar alt?nda topland??n? ve bu boyutlar?n teorik beklentilerle uyumlu olup olmad??n? ortaya koymu?tur. Analiz sonu?lar?, ölçe?in Türkçe formunun çok boyutlu yap?s?n? destekler nitelikte bulunmu?tur.

Ölçme Arac?

Test Türü: Uyarlama Ölçe?i

Format: 5'li Likert Tipi Derecelendirme. Yan?tlar genellikle "Kesinlikle Kat?l?yorum" ile "Kesinlikle Kat?lm?yorum" aras?nda de?i?en seçeneklerle verilmektedir.

Mevcut Diller: Türkçe

Popölasyon Grubu: Üniversite ö?rencileri ve genel yeti?kin popölasyon (Orijinal ?al??ma genellikle yeti?kin örneklerle yap?lm??t?r).

Ya? Grubu: Yeti?kinler

Popölasyon Detaylar?: Uyarlama ?al??mas?, psikometrik özelliklerin belirlenmesi için yeterli büyüklükte bir Türk örnekleme üzerinde yürütölmü?tür.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-report) yöntemiyle uygulanan psikolojik ölçüm aracıdır.

Anahtar Kelimeler

Endi?e Sonu?lar?, Metakognitif ?nan?lar, Psikometrik Özellikler, Yap?sal Geçerlilik, ?ç Tutarlılık, Sevda Sar?, ?hsan Da?.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Sevda Sar?

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Bilgi mevcut değil

Ba?lı Kurulu? E-posta Adresleri: Bilgi mevcut değil

Yazı?ma Adresi: sevda.ksm@gmail.com

?zinler, Ücret ve Test Y?li?

Endi?enin Sonu?lar? Ölçe?i'nin Türk?e uyarlaması 2009 yılında yayımlanmıştır. Ölçe?in kullanımı için gerekli izinler ve telif hakkı koşulları, sorumlu yazar Sevda Sar? ile iletişime geçilerek öğrenilmelidir.

Kaynaklar

Sar?, S. ve ?hsan, D. (2009). Belirsizli?e Tahammülsüzlük Ölçe?i, Endi?e ile ?lgili Olumlu ?nan?lar Ölçe?i ve Endi?enin Sonu?lar? Ölçe?i'nin Türk?eye uyarlanması, geçerlili?i ve güvenilirli?i. *Anadolu Psikiyatri Dergisi*, 10, 261-270.

Makalenin orijinal tam metin bağlantısı: yunus.hacettepe.edu.tr

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: endisenin-sonuclari-olcegi-eso-toad.pdf

Endi?enin Sonu?lar? Ölçe?i (ESÖ) Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçe?in orijinal maddeleri kaynak içerikte sağlanmamıştır. Kullanım ve maddeler için yazar ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.